

İKV DEĞERLENDİRME NOTU

MALTA AB DÖNEM BAŞKANLIĞI'NI
DEVRALDI

Deniz SERVANTIE
İKV Uzman Yardımcısı

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

Malta AB Dönem Başkanlığı'nı Devraldı

Deniz SERVANTIE
İKV Uzman Yardımcısı

MALTA EU 2017

1 Ocak 2017 tarihinde Malta, AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı Slovakya'dan devralmıştır. 2004 yılında AB üyesi olan, 2007 yılında Schengen Bölgesi'ne entegre olan ve 2008 yılında Avro Alanı'na dâhil olan Malta, ilk kez AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı yürütme görevini üstlenmektedir. Toplam 420 bin nüfusu ile AB'nin en küçük üye ülkesi olan Malta, Kuzey Afrika'dan AB'ye giden göç akınlarının kontrol edilmesi açısından önemli bir transit merkezdir. Hâlihazırda Malta ekonomisine bakıldığında, ülkenin başlıca gelir kaynaklarının turizm, ticaret ve finans hizmetlerinden oluştuğu görülmektedir. Konsey Dönem Başkanlıkları arasında koordinasyon sağlamak amacıyla Lizbon Antlaşması ile oluşturulan Trio/Üçlü Başkanlık Hollanda, Slovakya ve Malta'dan oluşmaktadır. Malta, 30 Haziran 2017 tarihine kadar yürüteceği AB Konsey Başkanlığı görevini Estonya'ya devredecektir.

Malta'nın 2017 Dönem Başkanlığı'nın Öncelikleri

Malta'nın AB Konsey Dönem Başkanlığı öncelikleri şu alanlarda belirlenmiştir:

- ✓ Göç Krizi
- ✓ Tek Pazar
- ✓ Güvenlik
- ✓ Sosyal Kapsayıcılık
- ✓ AB'nin Komşuları
- ✓ Denizcilik

Göç Krizi

Söz konusu alanda Malta'nın başlıca önceliği, halen üye ülkeler tarafından kabul edilen düzenlemelerin yürürlüğe koyulması olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede Malta, AB vatandaşlarının isteklerinin dikkate alınmasının gerektiğini ve AB'nin bu konuya acilen odaklanmasının şart olduğuna işaret etmektedir.

Hedefler

- Ortak Avrupa İltica Sistemi'nin güçlendirilmesi ve üye ülkeler arasında göç paylaşımının daha adil bir şekilde gerçekleştirilmesi,
- Üye ülkelerin sorumluluklarını belirleyen Dublin Sözleşmesi'nin yeniden masaya yatırılması,
- Avrupa İltica Destek Ofisinin işlevsel bir Avrupa ajansına dönüştürülmesi ve Ortak Avrupa İltica Sistemi'nin reformuna dâhil edilmesi,
- 160 bin kişinin yeniden yerleştirilmesine ilişkin kuralların yürürlüğe koyulması ve bu alandaki eylemlere devam edilmesi,
- Söz konusu alanı Malta daha bütünsel bir yaklaşımla ele almaktadır. Bu çerçevede göç konusu hem iç hem dış yönleri değerlendirilmektedir. Bu kapsamda Göçe ilişkin Valletta Zirvesi'nde kabul edilenlerin takibinin devam edeceği dile getirilmekte, Avrupa Dış Yatırım Planı kapsamında Afrika ve komşu bölgelerde sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi, göçün kök nedenlerinin ele alınması hedeflenmektedir.

Tek Pazar

Malta, Tek Pazarın AB'nin en önemli kazancı olduğuna inanmaktadır. Bu alanda Dijital Tek Pazarın geliştirilmesi ve enerji iç pazarının tamamlanmasının önemi üzerinde durulmaktadır. Söz konusu çalışmaların gerçekleştirilmesi durumunda AB ekonomileri, şirketleri ve ailelerine önemli faydaların sağlanabileceği ifade edilmektedir. Ayrıca Sermaye Piyasaları Birliği'ne daha fazla odaklanacağı da belirtilmektedir.

Hedefler

- Avrupa çapında roaming ücretlerinin kaldırılması,
- Diğer bir AB ülkesinden ürün ve hizmet satın alan tüketicilerin herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmamasının sağlanması,
- KOBİ'ler tarafından karşılaşılan meydan okumalara karşın AB mevzuatı üzerine daha fazla odaklanılması ve Sermaye Piyasaları Birliği çerçevesinde fon kaynakların sağlanması,
- Büyüme ve istihdamın sağlanmasının tüm AB üye ülkeleri ve AB genelinde bir öncelik olduğu ifade edilmektedir. Bu çerçevede Malta Dönem Başkanlığı döneminde Stratejik Yatırım İçin Avrupa Fonu'nun finansal kapasitesinin artırılması ile devam edilmesinin öncelik olarak görüldüğü ifade edilmektedir.
- Enerji verimliliği paketinin yeniden gözden geçirilmesi,
- Tüm AB vatandaşları için enerji kaynaklarına erişimin sağlanması,
- Diğer bir AB ülkesine ziyarette bulunan AB tüketicilerinin ses ve görsel internet kaynaklarına erişimlerinin sağlanması,
- Dijital televizyon ve kablosuz mikrofonlar için kullanılan yüksek hızlı 700 MHz bantın yeniden tahsis edilmesi ve böylece 5G'ye geçişin sağlanması,
- AB'nin tüm köy, şehir ve bölgelerine ücretsiz Wi-Fi bağlantısının sağlanması.

Güvenlik

AB'de son zamanlarda yaşanan terör saldırıları Malta Dönem Başkanlığı tarafından dikkate alınan diğer bir sorun olarak görülmektedir. Bu çerçevede AB vatandaşlarının etkin güvenliğin sağlanmasının AB'nin öncelikleri arasında yer aldığı belirtilmektedir. Bu kapsamda Malta Dönem Başkanlığı döneminde somut önerilerde bulunulacağı, Avrupa Dış İlişkiler Servisi ile yakın çalışılacağı ve etkin bir diplomasi geliştirileceği ifade edilmektedir.

Hedefler

- Teröre karşı etkin bir mücadeleye devam edilmesi,
- AB dış sınırlarında hâlihazırda yürütülen girişimlerde ilerlemenin kaydedilmesi ile beraber bir AB Seyahat Enformasyon ve Otorite Sistemi'nin (*EU Travel Information and Authorisation System, ETIAS*) kurulması,
- Avrupa Kamu Savcı Ofisinin (*European Public Prosecutor's Office*) kurulmasına ilişkin somut adımların atılması,
- Sınırlar arasında daha koordineli biçimde cezai hukuk alanında işbirliğinin sağlanması için Eurojust'ın yönetişimin geliştirilmesi.

Sosyal Kapsayıcılık

Sosyal politika alanı, Malta Dönem Başkanlığı'nın diğer önem verdiği bir alan olarak açıklanmıştır. Bu çerçevede sosyal ortaklar, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlar ile çalışmaların yürütüleceği, toplumsal cinsiyet eşitliği ve azınlıklar ve diğer hassas grupların hakları alanlarında ilerlemenin kaydedilmesi için adımların atılacağı ifade edilmektedir.

Hedefler

- Kadınların istihdama katılımının artırılması hedefi dikkate alınarak borsalarda işlem gören şirketlerin müdürlerindeki toplumsal cinsiyet eşitliği dengesinin geliştirilmesi,
- Cinsiyet kaynaklı şiddet ile mücadeleye devam edilmesi hedefini dikkate alarak bu alanda en iyi uygulamaların ve bilgi paylaşımının teşvik edilmesi,
- LGBT konularında bakanlar düzeyinde bir konferansın düzenlenmesi.

AB'nin Komşuları

AB'nin güvenliği ve iktisadi gelişiminin komşularındaki mevcut duruma bağlı olduğu belirtilmektedir. Bu çerçevede Akdeniz'in güneyinde bulunan ülkelerin silahlı çatışma, terör, siyasi istikrarsızlık ve radikalleşme gibi ciddi sorunlarla karşı karşıya oldukları ifade edilmektedir. Bu kapsamda Malta Dönem Başkanlığı'nın komşu bölgelerde istikrarın pekiştirilmesi için önerilerde bulunacağı kaydedilmekle beraber AB'nin küresel stratejinin de bu açıdan önemli bir referans olacağı belirtilmektedir.

Hedefler

- Başta Libya'nın istikrarlaşmasına destek olmak üzere AB'nin güney komşularına odaklanması,

- İsrail ve Filistin arasındaki Ortadoğu Barış Süreci'ne ilişkin AB'nin ve uluslararası barış çabalarının desteklenmesi,
- Tunus'ta demokratik bir sürecin sağlanması ve AB ile Tunus arasındaki ticaret müzakerelerindeki ivmenin korunması,
- Suriye krizine ilişkin AB'nin çabalarına ve uluslararası çabalara katkıda bulunulması,
- AB ve Arap Birliği arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve Körfez İşbirliği Konseyi ile ilişkilerin yeniden canlanması,
- Başta Rusya ve Ukrayna olmak üzere AB'nin doğusunda bulunan komşu ülkelerle işbirliğinin sağlanması.

Denizcilik

Bir ada ülkesi olarak Malta, son öncelik alanını denizcilik olarak belirlemiştir. AB'nin önümüzdeki dönemde deniz ve okyanuslara daha da bağımlı olacağı ve buna binaen AB Entegre Denizcilik Politikası çerçevesinde denizcilik sektörünün sürdürülebilirliği ve gelişmesinin devam edilmesinin önemi üzerinde durulmaktadır. Mavi Büyüme Girişimi (*Blue Growth Initiative*) kapsamında yüksek değerli istihdam olanaklarının sağlanmasına da atıfta bulunmaktadır.

Hedefler

- Uluslararası Okyanus Yönetimi kapsamında uluslararası okyanus yönetim çerçevesi ve okyanusların sürdürülebilirliğinin sağlanması için daha etkin, kapsamlı ve uyumlu bir AB politikasının geliştirilmesi,
- 2017 yılının başında Batı Akdeniz Havza Girişimi'nin başlatılması.

Malta Dönem Başkanlığı ve Türkiye'nin Üyelik Müzakere Süreci

Malta Dönem Başkanlığı'nda Türkiye-AB ilişkileri açısından mülteci krizi konusunda sağlanan uzlaşmanın devamı ile Gümrük Birliği'nin güncelleşmesini öngören müzakerelerin başlanmasının en önemli gündem maddelerini oluşturacağı dile getirilmektedir.

Gümrük Birliği müzakereleri çerçevesinde atılacak adımların Türkiye-AB ticaretine olumlu bir şekilde yansıtacağı bilinmekle beraber taşımacılık kotaları gibi süregelen sorunların aşılması için dikkate alınması gereken bir fırsat olarak görülmektedir. Bu çerçevede Dünya Bankası ve Avrupa Komisyonu tarafından yapılan araştırmalara göre Gümrük Birliği'nin geliştirilmesinin aynı zamanda taraflara yeni istihdam olanakları sunulacağı da belirtilmektedir.

Diğer önemli bir işbirliği konusu ise mülteci krizi olarak görülmektedir. Bu alanda taraflar arasında Mart 2016'da varılan mutabakatın devam edeceği ve pekiştirilmesi için yeni alanların inceleneceği ifade edilmektedir.

Buna ek olarak Kıbrıs sorununun çözümünü kolaylaştırmak için Malta'nın gerekli adımları atacağı ve bu alanda da Türkiye ile istişare halinde olacağına işaret edilmektedir.

Sonuç

Malta Dönem Başkanlığı, Hollanda ve Slovakya Trio'sunun gerçekleştirdiği çalışmalarını devam ettirecek gibi görülmektedir. Bu çerçevede, özellikle mülteci krizinde atılacak adımların dikkat çekeceği söylenebilir. Buna karşın Malta Dönem Başkanlığı'nın Brexit müzakerelerinin başlamasına denk gelmesi de diğer önemli bir unsur oluşturmaktadır. 2017 yılında AB'nin lokomotif ülkelerinde biri olan Fransa'da Mayıs ayında gerçekleşecek olan Cumhurbaşkanlığı seçiminin sonucu da yakından takip edileceği ve AB'nin geleceği için belirleyici olacağı ifade edilebilir. Türkiye-AB ilişkileri açısından mülteci krizindeki mutabakatın devam edilmesi, Gümrük Birliği'ne ilişkin güncelleştirme müzakerelerinin başlanması ve Kıbrıs sorununa ilişkin gelişmeler en kritik gündem maddelerini oluşturacaktır. Hâlihazırda taraflar arasındaki uyuma ve işbirliğine yönelik olan yaklaşımın devam edilmesinin AB ve Türk vatandaşlarının yararına olacağını belirtmek gerekir. Gümrük Birliği müzakerelerinin de Türkiye-AB katılım müzakereleri için yeni bir fırsat oluşturacağı söylenebilir.

